

บทคัดย่อ (ฝ่ายภาษาศาสตร์)

ต้นแบบแบบฝึกออกเสียงภาษาไทย (คู่มือครู)

หนังสือเล่มนี้เป็นผลผลิตส่วนหนึ่งของโครงการ “วิจัยและพัฒนาแบบฝึกอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านออกเสียงและการพูดภาษาไทยไม่ชัด” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (๒๕๕๖-๒๕๕๘) วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ การช่วยให้เยาวชนไทยซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อยที่อาศัยอยู่ในถิ่นทุรกันดารทางภาคเหนือของประเทศไทยสามารถพัฒนาการพูดและอ่านออกเสียงภาษาไทยให้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงระหว่างการสะกดคำกับการออกเสียงคำ โดยใช้การบูรณาการองค์ความรู้ด้านภาษาศาสตร์ คติชนวิทยา และวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะผู้วิจัยได้ผลิตเอกสารวิชาการและเกมคอมพิวเตอร์สำหรับใช้เป็นแบบฝึกเสริมบทเรียนภาษาไทยปกติที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้น

การดำเนินงานส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการออกเสียงภาษาไทย ซึ่งมีข้อค้นพบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) นักเรียนที่เป็นคนเมืองและนักเรียนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อยออกเสียงผิดคล้ายคลึงกัน สาเหตุน่าจะเนื่องมาจากความยากจนของครอบครัว ความเป็นลูกกำพร้า หรือความด้อยโอกาสด้านการศึกษา ฯลฯ เด็ก ๆ ด้อยโอกาสเหล่านี้ต้องออกจากหมู่บ้านของตนในถิ่นทุรกันดาร เพื่อไปบวชเป็นสามเณรและอาศัยอยู่ที่วัดซึ่งปกติใช้ภาษาคำเมืองหรือภาษาไทยถิ่นเหนือเป็นภาษากลางในการสื่อสารสำหรับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและโอกาสที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้น (๒) ปัญหาที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดซึ่งกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ๑๐๐ คน ที่เข้าร่วมในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (นักเรียนสามเณร ๗๗ คน และนักเรียนฆราวาส ๒๓ คน) มีร่วมกัน คือ การออกเสียง “ร” และการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ และ (๓) ทักษะการอ่านที่ต่ำหรือการอ่านไม่แตกฉานเป็นที่มาของการออกเสียงผิดหรือความผิดพลาดประเภทต่าง ๆ ขณะที่อ่านออกเสียงบทอ่านภาษาไทยที่ใช้ทดสอบ

โดยใช้ข้อค้นพบจากการวิจัยดังกล่าวข้างต้นและความรู้ด้านสัทศาสตร์และสัทวิทยาเป็นพื้นฐาน แบบฝึกจำนวน ๔๘ แบบฝึกซึ่งประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะท้าย เสียงสระ เสียงวรรณยุกต์ การลงเสียงหนักเบาในคำ และการลงเสียงหนักเบา (จังหวะ) ในคำพูดต่อเนื่องได้ถูกสร้างขึ้นและนำเสนอไว้ในหนังสือ “ต้นแบบแบบฝึกการออกเสียงภาษาไทย” เล่มนี้ ด้วยความหวังว่าครูสอนภาษาไทยจะสามารถนำไปประยุกต์และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนของตนในการพัฒนาการออกเสียงภาษาไทยต่อไป

Abstract

This monograph is part of output from the project on “Research and Development on E-learning Exercises to Solve Pronunciation Problems When Reading and Speaking Thai” funded by the Thailand Research Fund (2013-2015). The aim of this project is to help the ethnic minority children and teenagers living in the remote northern areas of Thailand to improve their Standard Thai pronunciation and enable them to relate the spellings of words to pronunciation. Using an integrated knowledge of linguistics, folklore and computer science, printed materials and computer games were produced by the research team for use as supplementary exercises for regular Thai language lessons taught in elementary and secondary schools (grades 4-9).

With regard to the linguistic part of this project, a contrastive analysis and error analysis were done. The three important research findings are: (1) the Khon Mueang (Northern Thai speakers) students and the ethnic minority students made similar mistakes. Because of the poverty of their families, their being orphans or having less opportunity for a good education, in order to have a better life and education, they have to leave their villages in the remote areas to be ordained and live in monasteries where Kham Mueang or the Northern Thai dialect was spoken as the common language or the lingua franca; (2) the most obvious problem shared by the 100 error analysis participants (77 novice students and 23 ordinary students) was the pronunciation of “ร” (the Thai r sound) and of consonant clusters; and (3) their poor reading skills were the cause of most variable mistakes when reading the Thai test passage.

Based on the above research findings and a knowledge of Thai phonetics and phonology, 48 pronunciation exercises for practising Thai initial and final consonants, vowels, tones, word stress and rhythmic stress were provided in the hope that Thai language teachers would be able to use this “Thai Pronunciation Monograph” as a handbook when preparing their own suitable pronunciation materials to help improve their students’ pronunciation of Standard Thai.